

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВЗАЄМОДІЯ ДЕРЖАВИ І СУСПІЛЬСТВА В СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>081 Право</u> Рік навчання: <u>3-й</u>, семестр <u>5,6-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Адміністративного менеджменту</u> <u>та альтернативних джерел енергії</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., доцент Колесник Тетяна Василівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	ktv@vsau.vin.ua, sergej.kolesnik@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Взаємодія держави і суспільства в сфері протидії корупції» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 30 год.; практичні заняття - 28 год., самостійна робота - 92 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Взаємодія держави і суспільства в сфері протидії корупції» належить до дисциплін вибіркової компоненти, освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Екологічне право».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Взаємодія держави і суспільства в сфері протидії корупції» спрямована на отримання здобувачами розвинення творчого правового мислення студентів, оволодіння ними систематизованими науковими знаннями з права, виховання у них поважного ставлення до Конституції, законів та підзаконних актів України. Тлумачення і правильне застосовувати нормативно-правових актів в практичній діяльності, грамотне оцінювання юридичних фактів, вільне орієнтування в сучасному правовому полі.

Мета вивчення навчальної дисципліни формування у студентів теоретичних і практичних знань щодо феномену корупції як економічного, політичного, правового та культурного явища, його природи, соціальної бази виникнення та поширення, а також створення дієвих механізмів запобігання та протидії корупції як умови формування соціально орієнтованої правової держави і громадянського суспільства, засвоєння знань із забезпечення антикорупційних заходів, вивчення рівня корупції, дослідження факторів впливу на неї, а також розробка та обґрунтування механізму забезпечення антикорупційної діяльності

Задачі вивчення дисципліни. При вивченні дисципліни «Взаємодія держави і суспільства в сфері протидії корупції» здобувач має опанувати:

- формування у студентів спеціалізованих концептуальних знань у сфері запобігання та протидії корупції, що включають сучасні наукові здобутки у цій галузі права, котрі є основою для оригінального мислення та проведення досліджень у вказаній сфері;
- набуття студентами спеціалізованих умінь та навичок розв'язання проблем, котрі виникають у повсякденній діяльності антикорупційних органів, їх посадових осіб, а також в інших учасників правовідносин щодо запобігання та протидії корупції;
- здатність інтегрувати знання, набуті у процесі вивчення цієї та

навчальних дисциплін «Конституційне право України», «Кримінальне право», «Адміністративне право» та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах;

– здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, зокрема щодо: застосування набутих теоретичних знань та сформованих практичних навичок використання вітчизняного правового механізму запобігання та протидії корупції; системи та правового статусу органів, діяльність яких спрямовано на запобігання та протидію корупції; реалізації кримінальної та адміністративної відповідальності у разі вчинення корупційних правопорушень та/або правопорушень, пов'язаних із корупцією; проваджень у зазначених справах;

– формування у студентів знань та умінь, необхідних їм для проведення досліджень та провадження інноваційної діяльності з метою генерування нових знань у сфері запобігання та протидії корупції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними, фаховими компетентностями та програмними результатами, зокрема:

інтегральні компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі юридичної діяльності чи у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

Програмні результати (ПР):

Р 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

Р 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

Р 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Р 11. Володіти базовими навичками риторики.

Р 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

Р 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Поняття, причини, наслідки та правові основи запобігання корупції	4	4	12
2	Правовий механізм запобігання та протидії корупції в Україні	4	4	12
3	Правовий статус спеціально-уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції	4	4	12
4	Механізм запобігання та протидії корупції у провідних державах світу	4	4	12
5	Юридична відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією	4	4	12
6	Проведення в справах про правопорушення, пов'язані із корупцією	4	4	12
7	Кримінальна відповідальність за вчинення корупційних правопорушень.	4	2	10
8	Особливості притягнення до кримінальної відповідальності у разі вчинення кримінальних корупційних правопорушень	2	2	10
	Разом	30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал освітньої компоненти, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем

запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	32	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних заходів	20	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ та MOODLE
Разом		92		

Список основної та додаткової літератури

Основні

Нормативно-правові акти.

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст.

141. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <https://bit.ly/2GeSeRP> (дата звернення: 27.08.2020).

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. Відомості Верховної Ради України. 1984. № 51. Ст. 1122. Дата оновлення: 16.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25. Ст. 131. Дата оновлення: 16.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 27.08.2020).

4. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 р. № 2447- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 24. Ст. 212. Дата оновлення: 14.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

5. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. № 794-

VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 6. Ст.55. Дата оновлення: 17.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

6. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст.2056. Дата оновлення: 16.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

7. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки: Закон України 14.10.2014 р. № 1699- VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 46. Ст.2047. Дата оновлення: 14.07.2015. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1699-18#Text> (дата звернення:27.08.2020).

8. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : Закон України від 10.11.2015 р. № 772-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. №1. Ст.2. Дата оновлення: 17.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19#Text> (дата звернення:27.08.2020).

9. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. №47. Ст.2051. Дата оновлення: 17.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (дата звернення:27.08.2020).

10. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. №40-41. Ст.379. Дата оновлення: 17.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

11. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р № 1697-VII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2-3. Ст. 13. Дата оновлення: 17.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

Основна література

1. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у сучасний період: монографія. Київ: Ін-Юре, 2014. 564 с.

2. Веклич В. О. Адміністративно-правові засади публічної політики щодо запобігання і боротьби з корупцією в Україні: монографія. Київ: Видавництво «Людмила», 2017. 592 с.

3. Гаращук В. М., Мухатаєв А. О. Актуальні проблеми боротьби з корупцією в Україні: монографія. Харків: Право, 2010. 144 с.

4. Зарубіжний досвід створення та діяльності спеціальних антикорупційних органів: наук.-практ. посіб. / З. А. Загинеї, В. М. Драган, О.

Н. Ярмиш та ін. Київ: Національна академія прокуратури України, 2015. 314 с.

5. Литвиненко В. І. Протидія корупції в Україні: адміністративно-правові засади: монографія. Київ: «МП Леся», 2015. 472 с

6. Мандибура В. О. Корупція: інституційна сутність та механізми подолання: монографія. Київ: Парлам вид-во, 2017. 488 с.

7. Мельник М. І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції танаслідки, заходи протидії). Київ: Юридична думка, 2004. 400 с

8. Мельник М. І. Корупція: сутність, поняття, заходи протидії: монографія. Київ: Атіка, 2001. 304 с.

9. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / наук. ред. М. І. Хавронюк. Київ: Баїте, 2018. 472 с.

10. Невмержицький Є. В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми протидії: монографія. Київ: КНТ, 2008. 368 с.

11. Нормативний помічник з запобігання та протидії корупції: практичний посібник / упоряд. С. В. Петков. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 288 с.

12. Правові засади та практичні аспекти запобігання корупції: Лекційні матеріали до тренінгового навчального курсу для працівників державних органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 2017. 85 с.
URL: https://nazk.gov.ua/sites/default/files/docs/nazk_files/навчальні%20матеріали/Лекція.pdf

13. Романов М. В. Основні засади запобігання корупції. Харків: ТОВ «Видавництво «Права людини», 2017. 176 с.

14. Шатрава С. О. Теорія і практика запобігання корупції в органах Національної поліції України : адміністративно-правове дослідження : монографія. Харків : Діса плюс, 2016. 455 с.

Додаткова література

1. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України від 24.04.1997 р.

№ 371/97 «Про Національне бюро розслідувань України» (справа щодо утворення Національного бюро розслідувань України) від 06. 07. 1998 р.

№ 10/98-пп. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-98>

2. Алфьоров С.М. Адміністративно-правовий механізм протидії корупції в органах внутрішніх справ : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2011. 444 с.

3. Бовкун Є. А. Адміністративно-правові засади інформаційного забезпечення боротьби з корупцією в діяльності органів державної податкової служби України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.

юрид. наук : 12.00.07/ Нац. авіац. ун-т. Київ, 2013. 19 с

4. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у контексті сучасної антикорупційної стратегії : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2015. 479 с.

5. Алісов Є. О., Мартиновський В. В., Настюк В. Я., Шевчук О. М. Відповідальність за корупційні правопорушення : навч. посіб. Харків : Юрайт, 2017. 168 с.
http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/14824/1/Alisov_Martunovskiy_Nastuk_Shevchuk_2017.pdf (дата звернення: 27.08.2020).

6. Гайдук А. В. Заходи адміністративного примусу у боротьбі з корупцією в Україні: дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Київський національний університет внутрішніх справ. Київ, 2006. 211 с.

7. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади та органах місцевого самоврядування: монографія. / авт. кол.: В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, В. Ф. Нестерович та ін.; за ред. проф. Ю. В. Ковбасюка, В. Л. Федоренка. Київ: Ліра-К, 2016. 524 с

8. Іванцов В. В. Адміністративно-правове регулювання залучення громадськості до заходів із запобігання корупції: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Наук.-дослідн. інстит. публічного права. Київ, 2018. 22 с.

9. Ключко І. О. Органи прокуратури України в системі суб'єктів протидії корупції: адміністративно-правовий аспект: дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Сумський державний університет сучасних знань. Суми, 2018. 227 с.

10. Марченкова С. О. Адміністративно-правовий статус прокуратури України: автореф. дис. на здобуття наук. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування. Київ, 2013. 19 с.

11. Мельник М. І. Кримінологічні та кримінально-правові проблеми протидії корупції : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2002. 506 с.

12. Петрова А. С. Організаційно-правові засади протидії корупції в судовій системі України: дис. канд. юрид. наук: 12.00.10 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2017. 228 с

13. Хабарова Т. В. Адміністративно-процесуальні засади запобігання корупції в Україні: дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2017. 216 с

14. Шведова Г. Л. Корупція (політико-кримінологічне дослідження): автореф. дис. на здобуття наук. канд. юрид. наук : 12.00.08/ Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2013. 20 с.

15. Шемякін О. В. Протидія і запобігання корупційним злочинам у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: автореф. дис. на здобуття наук. канд. юрид. наук : 12.00.08 / Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ, 2013. 19 с.

Електронні джерела

1. Google (пошук на усіх мовах)
2. Мета (українськомовна пошукова система)

Відкриті бази і реєстри

1. Бібліотека наукової та студентської інформації: <http://bibliofond.ru>
2. СBIT: http://www.nas.gov.ua/svit/Article/Pages/10_4748_4.aspx
3. Наукова періодика України:
<http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Ebtp/index.html>
4. Українські реферати: <http://ua-referat.com>
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
7. <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
8. <http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.
9. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
10. <http://www.konspect.com> - Навчальний портал «Готуємось до занять»
11. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
12. <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України
13. Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 27.08.2020);
14. Національне агенство з питань запобігання корупції: <https://nazk.gov.ua/uk/> (дата звернення: 27.08.2020);
15. Національне антикорупційне бюро України : <https://nabu.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020);
16. Національне агенство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : <https://arma.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020);
17. Вищий антикорупційний суд України : https://hcac.court.gov.ua/hcac/info_sud/competence/ (дата звернення: 27.08.2020);
- 18 Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.

Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020).

Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Предбачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM). Доступ можливий у читальному залі ВНАУ, Корпус 2 ВНАУ 2-й поверх).

Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування ситуаційних вправ та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 10 балів; за показниками наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (іспит в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом додаткового завдання з метою добору балів для допущення до підсумкового контролю.

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	8
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	5
5	Рубіжний контроль	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
6	Участь у роботі на практичних заняттях	8
7	Виконання контрольних робіт, тестування	10
8	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.